GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Šibensko izdanje (II)

Poštarina plaćena

TRIBUNA

IZLAZI SVAKI DAN
UPRAVA: Šibenik ulica Episkopa Milaša.
UREDNIŠTVO: Šibenik, ul. Ep. Milaša. Telef. 47.
PRETPLATA mes. d. 25, za inostranstvo din. 35.
Primerak 1.– din.

GODINA V | RUKOPISI se ne vraćaju. | Četvrtak 22 aprila 1937 | ČEKOVNI RAČUN Zagreb 46.798 | BROJ 92

689,000 funti šterlinga za krunisanje u Londonu

LONDON, 22 aprila (r) Saznaje se da će cijelokupni rashodi za krunisanje, koji se plaćaju iz državnih prihoda, biti 689.000 funti šterlinga.

LONDON, 22 aprila (r) U londonskim političkim krugovima sa zadovoljstvom se konstatuje pomirljiv stav njemačke delegacije na konferenciji za razdjelu šećera. Prvašnji njen zahtjev kojim je tražilo za sebe 140 hiljada tona šećera spontano je smanjila na samih 60 hiljada tona. To je dobar znak, koje se, koji ukazuje na uspjeh drugih konferencija kojima će prisustvovati njemačke delegacije,

VARŠAVA, 22 aprila (r) Prema jučerašnjim vijestima iz Moskve saznaje se da je sovjetski komesar bugarin Dimitrov predao Staljinu pretstavku kojom se protestuje protiv prisustva pretstavnika Sovjeta na krunisanju engleskog kralja.

Ovaj gest nepovoljno će se dojmiti proletarijata.

Dr Beneš - počasni doktor

PRAG, 22 aprila [č) Na univerzitetu Komenskog bila je jučer svečano uručena pretsjedniku Republike dr Eduardu Benešu počasna doktorska diploma.

Tom prilikom g. dr Beneš održao je vrlo zapažen govor a morainoj i materijalnoj krizi Evrope i o načinu da se iz ove krize izađe.

Sovjetske finansijske vlasti naređuju smanjenje radničke tarife

MOSKVA, 22 aprila (i) Dokle može da dovede rđavo gazdovanje u sovjetskim industrijskim preduzećima pokazuje činjenica da je sovjetska finansijska vlast naredila smanjenje nagrade radnicima i činovnicima jedne fabrike.

Trinaest radnika koji su ovim pogođeni žalili su se na ovo otvorenim pismom redakciji moskovskog industrijskog lista ZA INDUSTRIJALIZACIJU br. od 6 marta o. g.:

„Do zla boga rđavo gazdovanje glada pri isplaćivanju radničkih nadnica zaposlenima u Neitvenskoj fabrici metala vostokostaljskog trusta. Radničke nadnice se sistematski zadržavaju. Dosad još nismo primili nadnicu za drugu polovinu januara.

Razlog za ovo neisplaćivanje je taj što je radnički fond za osoblje u godini 1936 prekoračen. Oblasna finansijska vlast naređuje da se radnička tarifa smanji!

Tako postupaju Sovjeti u „slobodnoj radničkoj državi" sa svojim radnicima i činovnicima".

Francusko-engleska vojna saradnja

PARIZ, 22 aprila (r) Ministar narodne odbrane Daladie napustio je sinoć teritoriju Francuske na putu za London da bi uzeo učešća u razgovorima o francusko-engleskoj vojnoj saradnji.

SUŠAK, 22 aprila (r) Jučer je na Rijeci održana sjednica odbora za organizaciju trgovačko—industrijske komore Sušak—Rijeka sjednici je prisustvovao i jugoslovenski konzul na Rijeci g. R. Mirović kao i pretstavnici italijanskih vlasti.

RAZGOVORI U VENECIJI

ZBLIŽENJE MALE ANTANTE I RIMSKOG PROTOKOLA

Iznenadan dolazak Geringa u Rim — Interes Njemačke za važne razgovore koji će se voditi danas u Veneciji

g. MUSOLINI

BEČ, 22 aprila (m] Prije odlaska iz prestolnice primio je sinoć kancelar g. Sušnik svog ministra spoljnih poslova Hostenana koji se netom vratio iz Berlina. Ministar spoljnih poslova podnio je kancelaru izvještaj o razgovorima vođenim sa g. Hitlerom i o njegovim pogledima na politiku u Podunavlju. Također je ministar referisao i o dijelo njihovog razgovora koji se odnosio na međusobne odnose Njemačke i Austrije.

BEČ, 22 aprila (telegram našeg stalnog dopisnika) Sinoć je napustio Beč savezni kancelar g. Sušnik i otputovao za Veneciju gdje će se danas sastati sa italijanskim ministrom pretsjednikom g. Musolinijem.

Prije napuštanja Beča g. Sušnik dao je pretstavnicima italijanske štampe izjavu - kojoj je napomenuo da se njegov susret sa g. Musolinijem obavlja u okviru Rimskog protokola koji već 3 godine pozitivno djeluje. Rimski protokol predvida saradnju i sa drugim zemljama i članovi protokola nastojaće da i dođe do saradnje sa drugim državama

Treba da naročito istaknem, kazao je g, Sušnik, da otkad je potpisan Protokol trgovački odnosi između Italije i Austrije su se znatno poboljšali i oni su danas zadovoljavajući. Za ovo ide prvenstveno zasluga g. Musoliniju, završio je svoju izjavu savezni — kancelar

B. Mil.

RIM, 22 aprila (a) Pretsjednik vlade g, Musolini napustio je jučer Rim. Prenočio je u Horliji i jutros odletio svojim avionom za Veneciju gdje će se sastati sa austrijskim saveznim kancelarom g. Sušnikom.

dr SUSNIK

BEČ, 22 aprila (m) Bečke političke krugove zaprepastila je vijest da je u Rim jučer iznenadno stigao ministar Rajha general Gering. Njegov nagli dolazak u momentu kada vođa Rajha slavi svoj rođendan dovodi se u vezu sa razgovorima u Veneciji koji u mnogome interesuju Njemačku.

RIM, 22 aprila (a) Saznaje se da će uskoro grof Čano posjetiti Bukurešt da dokonča prijateljske pregovore koji se sada s uspjehom vode. U vezi s ovom posjetom potvrđuje se i posjeta grofa Čana Ankari.

Značajne promjene u diplomatskoj službi Jugoslavije

Gosp. dr Prvislav Grizogono

stavljen je na raspoloženje

BEOGRAD, 22 aprila (g) Ministar spoljnih poslova g. dr Milan Stojadinović primio je jutros u svom kabinetu jugoslovenskog opunomoćenog poslanika u Varšavi g. dr Prvislava Grizogona i opunomoćenog poslanika u Tirani g. Radoja Jankovića.

BEOGRAD, 22 aprila (g) U pratnji svog šefa kabineta g. dr Protića gđa i gospodin dr Stojadinović posjetili su jučer izložbu likovne grupe »Lada«. U paviljonu ih je dočekao univ. prof. Br. Popović. Pret. vlade otkupio je izvjestan broj radova.

BEOGRAD, 22 aprila (g] U ime Nj V. Kralja kraljevski Namjesnici na predlog ministra spoljnih poslova dr M. Stojadinovića potpisali su ukaz kojim se kraljevske opunomoćene ministre gg. dr Prvislava Grizogona i Miloša Mihajlovića stavlja na raspoloženje.

Istim ukazom izvršen je veći premještaj diplomatskih činovnika, kao i imenovanje novih konzula.

Turski ministar pretsjednik je oduševljen posjetom Jugoslaviji

ANKARA, 22 aprila (o) Sinoć je orijent- ekspresom doputovao ministar pretsjednik Ismel Ineni i dr Ruždi Aras sa pratnjom.

Po izlasku iz vagona g. Ineni dao je izjavu u kojoj je kazao da je oduševljen posjetom Beogradu i putem po Jugoslaviji gdje je svugdje, pa i u najmanjem selu, bio primljen najsrdačnije.

LONDON, 22 aprila (r) Romzej Makdonald dao je izjavu u kojoj je istakao da će konferencija za razdjelu šećera završiti sporazumom u iduću srijedu.

Potpuno sređivanje prilike na Balkanu

ATINA, 22 aprila (o) Ovih dana diplomatski izvanredni pretstavnici Grčke vode razgovore sa pretstavnicima Bugarske i Albanije u cilju uspostave potpunih prijateljskih odnosa u cilju obezbeđenja mira na Balkanu. Razgovori se vode u povoljnoj atmzsferi i urodiće sigurnim pozitivnim plodom.

BERLIN, 22 aprila (r) Madžarski ministar vojni general Reder poslije položenog vijenca na grobu neznanog junaka održao je konferenciju sa ministrom spoljnih poslova i šefom generalštaba.

PRIJATELJSKA SARADNJA

Poljske i Rumunjske

Pukovnik Bek u posjeti Bukureštu

VARŠAVA, 22 aprila [r] Sinoć je u pratnji svoje gospođe i saradnika otputovao za rumunjsku prestolnicu poljski ministar spoljnih poslova pukovnik Bek.

Na stanici su ga ispratili rumunjski otpravnik poslova i viši činovnici ministarstva spoljnih poslova.

VARŠAVA, 22 aprila (r) Sinoć u 15 i 30 sati napustio je Varšavu ministar spoljnih poslova pukovnik Bek sa gospođom i svojim saradnicima.

Na stanici im je priređen srdačan ispraćaj.

BUKUREŠT, 22 aprila (r) Sinoć je objavljen raspored boravka poljskog ministra spoljnih poslova g. Beka. Danas odmah po dolasku imaće privatan sastanak sa ministrom Antoneskom čiji će gost biti.

Sutra biće primljen u audijenciju kod Kralja Karola koji će ga zadržati na ručku. Sutra poslije podne biće održana prva konferencija između puk. Beka i gg. Tatareska i Antoneska. U subotu biće g. Bek gost pretsjednika vlade. U subotu poslije podne biće objavljen službeni komunike sa sastanka, a u nedjelju u jutro g. će Bek sa pratnjom napustiti Bukurest.

Politički pregled

Velika metla

»Samouprava glavni organ JRZ najavljujei u posljednje vrijeme, sve odlučnije mere vlade g. dr Stojadinovića. Tako u jučerašnjem uvodniku piše:

»Toj širokogrudoj trpeljivosti svega i svačega u državnoj administraciji, taloga svih režima koji su prethodili vladi Jugoslovenske Radikalne zajednice, nailazi kraj. U više prilika i momenata, po raznim ustanovama i u raznim krajevima, oseća se saboterska ruka, koja bi htela da kvari državnu mašinu; **otkrivu se jedno veliko uvo koje bi htelo da utuvi sve tajne; primjećuje se tajno oko, koje motri za nečije tajanstvene račune, na sve šta ova zemlja preduzima za svoju bezbednost.**

Momenat je, dakle, došao, da se raz mahne velikom metlom! Jer možda su izvesni pretstavnici ekstremnih ideologija sa desna i sa leva, ulješkali već sebe u zabludu, da su nezamenljivi i da će mirno doživeti čas, kad će se moći smejati u brk onima, koji su ih trpeli, kao guje u nedrima? Ili će pasti u drugu zabludu, da velikodušnost Vlade shvate kao neku slabost!

Oni su samo izgubili iz vida činjenicu, da je Vlada ostavila sva lična pitanja da ih rešava posle mnogih važnijih državnih problema, koji su stajali pred njom otvoreni. Na prvom mestu, problem zemaljske odbrane, problem rada, zakonitosti i pravde za sve, problem redovnoga budžeta i ekonomskog blagostanja i najzad problem spoljnoga mira. Ta četiri kardinalna problema, po svršavana za dvo godine srećno, dozvoliće sada Vladi, **da se obrne na poboljšanje delikatnog činovničkog aparata, koji je sav od nerava.**

Vlada g. dr. Stojadinovića, kao izraz naše partije, trebala bi da pred ulaskom u treće svoje godište razmahne velikom metlom i da očisti administraciju, samoupravni aparat, udruženja, škole!.. Ona je uostalom pozvana da to učini prešno u odbranu društva. Neka se ubuduće rediteljи državnih pozorišta ne smatraju ovlašćenim, da svoja ferija mogu upotrebljavati u režije komunističkih komada, sa dražeenlem seljačkih masa iz okoline Makarske; neka se činovnici pojedinih ustanova, stvorenih da brane državu, ne zanose idejom, da mogu jurjti po varoši i širiti proricanja čas o ovoj, čas o onoj »spasonosnoj« kombinaciji!"

Što znači biti opozicionar?

„Javno mnenje" iz Kragujevca, organ beogradske udružene opozicije, u svome naslovnom članku kaže:

„Biti opocicionar, znači biti građanin najbolje vrste, biti čovek, koji traži da mu se osigura pravo, da izlaganjem svojih gledišta na državna, komunalna i društvena pitanja učiće da se ona rešavajS u duhu želja i potreba narodnih masa.

Teška politička atmosfera vlada tamo, gde se neko usudi da ovo pravo osporava građanima, Najnezdravije je političko stanje u zemljama, u kojima se proglašava da su samo pristalice vladine stranke politički zrele i svi ostali građani maloletni, politički nezreli pa čak i antidržavni.

Mi smo u našoj političkoj prošlosti videli kako su prošli režimi koji su ovako delili građane. Mi smo doživeli da se glave takvih vlastodržaca sruči i mržnja naroda i mržnja onih koji su ih na vlasti zamenili."

Pišu nam iz pokrajine

Da li vrijede samo opomene?!

„TRIBUNA" je prinijela (20-4 br. 89) pisanje uvaženog beogradskog dnevnika „SAMOUPRAVA", koja dosta odlučno ustaje protiv KRŠENJA ZAKONA kod nekih općina seoskih, dubrovačkoga sreza. Važno je što podvlači Samouprava, da je državna zastava simbol naše države koji svi moraju poštovati, te da svi oni koji hoće da iskoriste liberalnost današnjeg režima u svoje separatističke svrhe,

brzo će se uvjeriti da su u grdnoj zabludi.

Slično je govorio g. ministar CVJETKOVIĆ, tuskoro na Hvaru, aludirajući na liberalnost današnje vlade, kojoj to neki predbacuju kao slabost, a separatiste iskorišćuju u svoje demagoške i destruktivne ciljeve. Ovakovih opomena, u čisto demokratskom duhu, sa strane odlučujućih faktora, čitalismo više puta i svako razborit valjada ih odobri, ali nažalost, nemile i žalosne pojave „kršenja Zakona" ponavljaju se ne samo po selima dubrovačkog sreza, već i u drugim selima i varošima, u jednom ili drugom obliku, u jednoj ili drugoj prigodi, pa mislimo da je već dosta samoga opominjanja, kada ne čuju, ili neće da čuju, oni koji bi ga morali i čuti i dobro zapamtiti. Vrijeme je da se riječi „Samouprave" pretvore u djelo, pa da se:

„Ekzemplarno kazne ne samo krivci koji su se ogrešili o Zakon, nego i oni, koji su po svom službenom položaju pozvani da čuvaju taj Zakon".

Prema ovom energičnom i pohvalnom pisanju „Samouprave" mislimo da će slijediti i energične mjere koje će unaprijed, i za uvijek, osloboditi neke naše krajeve od postupaka protuzakonskih onih umišljenih elemenata koji hoće da su izvan i iznad svakog Zakona. Roditeljska blagost pohvalna je kao i demokratska liberalnost, ali i jedna i druga ima određene granice, preko kojih ne može i ne smije niko da prelazi!

(m. p.)

Zahtjevi splitskih sudija

Split, 22 aprila.

U prošlu nedjelju, u dvorani mjesnog okružnog suda, održana je glavna godišnja skupština Sekcije. Stara uprava dala je svoje izvješće o radu kroz proš lu godinu, a posebice je izvijestila o tome što je do sada bilo sve uređeno oko donošenja novog zakona o sudijama. Nakon toga što je bila dana razriješnica staroj upravi, bila je izabrana nova uprava i to: Dr. I. Buljan sudija apelacionog suda, kao pretsjednik, Ivo Šimetin sudija okružnog suda, kao potpredsjednik, te Dr. Milan Digović sudija sreskog suda, kao tajnik — blagajnik.

Sa skupštine bio je upućen pozdravni brzojav pretsjedniku središnje uprave Udruženja sudija Kraljevine Jugoslavije Gospodinu Dr. Rusomiru Jankoviću, pretsjedniku Kasacionog suda u Beogradu, te je donesena ova

REZOLUCIJA:

Utvrdjujemo:

da su odredbe Ustava o stalnosti i nepremjestivosti sudije već na 3 septembra prošle godine konačno stupile na snagu;

da su ustanove o nezavisnosti sudija u moralnom i materijalnom pogledu od prvenstvene važnosti za pravni poredak u državi;

da su općenito u svijetu vrlo teška vremena i prilike u kojima se danas živi i da je — sa time u vezi — još delikatnija zadaća, koju sudije moraju da ispunjaju vršenjem svoje teške službe;

a da su stvarne prilike, u kojima naš sudijski red djeluje, još uvijek takove da mu nedostaju gornji uslovi, koji su neophodni za pravilno funkcionisanje državne sudske vlasti

Pozivamo, stoga, upravu Udruženja sudija Kraljevine Jugoslavije u Beogradu da i unapred nesmanjenom ustrajnošću kod svih nadležnih faktora nastoji da se što skorije donese zakon o sudijama, koji treba da istinski obezbijedi stabilnost te moralnu i materijalnu nezavisnost sudija; time istovremeno da osigura ugled sudstva, a po tome i ugled same države.

Uprava Sekcije. (b)

MALA KRONIKA

Trgovina ljudskim lješevima

Još u početku našeg stoljeća engleski i škotski anatomi plaćali su visoke cijene za ljudske lješeve, koji su im bili potrebni za studij. Zakonskim putem to pitanje onda još nije bilo riješeno, pa su anatomski instituti i ljekari kupovali lješeve od svakog ko bi ih ponudio na prodaju Tu konjukturu iskoristili su članovi podzemlja i napravili od nje sjajan posao naročito u Liverpulu čija pristaništa policija nije mogla dovoljno da nadzire. Na nekoliko sudskih pretresa koji su povedeni protiv trgovaca ljudskih lješeva utvrđeno je bilo da su lješevi bili kradeni iz groblja. Međutim, dešavalo se je takodjer da su neki zločinci pristupili i umorstvima samo da bi svojim muštelrijama mogli izliferovati traženi broj lješeva koji su plaćani od 2–3000 dinara po komadu. Takvih slučajeva zabilježeno je naročito mnogo u Edinburgu gdje su samo dvojica zločinaca, neki Berke i Har priznali da imaju na duši 33 ljudska života. Ovakvi strašni zločini primorali su konačno engleski parlamenat da donese t. zv. „anatomy-bill" zakon koji je trgovini ljudskim lješevima napravio kraj.

Posebni filmovi za muslimanke

U Nablu su u Palestini (mjestu koje je u bibliji poznato pod imenom Sihem) gdje su prilikom nedavnih nemira vođene ogorčene borbe između Arapa i Jevreja, jedna grupa mladih muslimana posjetila je gradonačelnika i zamolila ga da muslimankama zabrani posjećivanje kina. Svoj zahtjev motivisali su time, da razni filmovi pobuđuju kod njihovih žena želju da provede eleganciju, raskošan život, želju za putovanjima itd. Ovom zahtjevu muškaraca mlade muslimanke energično su se oduprle i uspjele da načelnik grada u cjelosti neudovolji zahtjevu njihovih muževa. Riješeno je da se u buduće prireduju pretstave jednom nedeljno isključivo za žene. Filmovi će prije prikazivanja bit strogo cenzurisani.

TVOKAPS Tvornica kapa i šešira (I. Buj) SPLIT Filijala u Šibeniku

Pietet prema pokojnom

Krsti Ljubičiću

O strašnom zlodjelu, kriminalnom i gnjusnom zločinstvu, kojemu žrtvom pade jedan mladi ljudski život, život — jedina nada siromašnoj, čestitoj obitelji, nećemo da pišemo, jer je stvar još presvježa i nalazi se „SUB JUDICE", a ne smijemo ni da diramo u otvorenu ranu — gorko ucviljenog oca, teško ojađene majke i rasplakane braće i sestre, kojima nema utjehe već jedina prijateljska i bratska riječ svih čestitih sugrađana, koji saosjećaju sa tom dobrom, ali zlim udesom pogođenom, kninskom familijom. No — što upravo osuđuju svi građani, to je, da dok stvar nije potpuno osvijetljena, ŠTO JE I KO JE UZROK OVOJ POTRESNOJ i PAKLENOJ MAHINACIJI, bacaju se vijesti, pa čak i jedne splitske novine hoće da prikažu pokojnika nečim, o čemu nema stvarna dokaza i kao da je počinjeno zločinstvo imalo svoj povod u ličnosti pokojnikovoj. Pitamo svu poštenu javnost: Ko je smio da onako podlo i izdajnički odnese jedan mladi život, Božjem stvorenju pa da je sve taj mladić bio IDEJNO pristalica nekog prvaka mišljenja, s kojim se ubojice nisu slagali? Nije li to stvaranje javnog mišljenja koje ide, i ako ne u obranu, a ono bar u neku ruku opravdanja počinjenog bratoubilačkog zločina?

To je što osuđuje svako ko ima i mrvicu ljudskog i kršćanskog osjećanja. Zar takovi imaju najprimitivniji pojam samilosti prema nevinoj žrtvi i prema starom ocu koji je teško obolio od teškog udarca udesa, zar prema toj siromašnoj ali vrijednoj i poštenoj familiji, koja uživa ugled u cijelom Kninu.

Umuknite, barem pred mrtvom žrtvom i pred ucviljenom familijom, vi, valjda neodgovorni za svoje riječi! Ne dirajte u mrtvace! Nemojte otvarati raku, kada nećete da zacijelite ranu, teško ranu jedne čestite familije.

Dr M. PERKOVIĆ

Porodica Marčelić u Preku

(povodom smrti dr Josipa Marčelića, primariusa šibenske bolnice)

Na obali morskoj, prema bijelom Zadru, stoji samotna „kuća Marčelića" među starim deblima cimpresa i borova, kao spomenik poznijim pokolenjima, da su iz te kuće protekli svećenici i liječnici ljudske duše: Dr Josip, biskup dubrovački, Dr Ivo, glasoviti liječnik i načelnik općine prečke i nedavno umrli Dr Josip, primarius šibenske bolnice, isto tako poznati liječnik kao i njegov otac Ivan.

Daleko je poznato ime porodice Marčelić zbog nacionalnog i naučnog rada.

Pokojni Josip je najmanje živio. Možda zato, što je najviše od svih svojih pretšasnika nastojao da ljudima produži život i radost na ovome svijetu.

Crna smrt mu je nenadano zakucala na vrata.

Što može liječnik prema volji prirodnoj i Božjoj?

Čovjek šara po kori „majčice prirode" Ali rijetki su oni koji su zašli ispod tekore — neznanja i prodrli u tajne prirode kao pok. Josip.

Vječno počivalište porodice Marčelić ne nalazi se na otočiću „Galevcu" među „plemenitom gospodom zadarskom". Ne, oni nijesu bili ni „conte" ni „grofovi". Oni su bili sluge vjere i nauke — svećenici i liječnici, sinovi „puka« prečkoga. On ih je dao. Za njega su živjeli i kraj njega hoće da počivaju.

Ime će im se dugo spominjati, da su bili ljudi, svećenici i naučenjaci tražeć istinu, a sve za dobro bližnjega, kome su posvetili svoj život.

JERKOVIĆ STJEPAN

Likvidacija štrajka cementnih radnika

Split, 22 aprila

Juče su se sastali prestavnici radnika poslodavaca radi dogovora po pitanju ikvidacije štrajka, koji već traje 3 meca. Sva nastojanja, da se postigne saasnost po raznim pitanjima ostala su zuspešna i do željenog sporazuma nije šlo.

Pošto je Banska uprava već od ranije zvala obe zainteresovane strane da do ov. mes, zaključe kolektivni ugovor omenom da će u protivnom to usleti sa strane same banske uprave, to sada očekuje, da banska uprava doe odluku i propiše tarifu sa skalom dnica. Rešenje štrajka se očekuje od ov. mes. pa dalje. Svojim rešenjem nska uprava bi rešila ovaj štrajk, koji doneo ogromnih šteta radnicima i cekupnoj privredi ne samo Splita, već log primorja. (b)

Splitski električari su se udružili

Splitski električari, monteri, instalateri majstori po primeru zagrebačkih koga uvidevši korisli, koje bi mogli imati zajedničkog kupovanja električnog aterijala, odlučili su, da se organizuju. Sinoć su se sastali u tu svrhu u Zatskoj komori i raspravili su sva pobna pitanja te doneli odluku, da se druže u cilju, da što bolje zaštite svoje terese kao i ostale zanatlije. (b)

Požar u Martinjskoj ulici

Sinoć oko deset časova izbio je požar dimnjaku u Martinjskoj ulici kuće br. u prizemlja. Kuća je vlasnosti gđe Joe Montana p. Duje. U prostorijama u jima se je vatra pojavila nalazila se diona i sušiona mesa mesarskog obrtka g. Ante Alfirevića. Rajonski stražar armirao je vatrogasce, koji su odmah gli i kroz kratko vreme lokalizirali po. Ustanovilo se je naknadno, da je tra nastala u dimnjaku usled toga, što je meso sušilo u prizemnoj prostoriji. štećeno je oko 200 kg mesa i šteta se ni na oko 2 hiljade dinara. Kuća je a osigurana kod društva „Triglav" na .000 dinara (b)

☐ ČEHOSLOVAČKA DECA NA JARANU. Jutrošnjim brzim vozom stiglo 80 čehoslovačke dece. Ovo je već uga partija dece, koje upućuje na naš dran bolesnički fond čehoslovačkih ljezničara. Deca su parobrodom „Kralj eksandar" produžila za Dubrovnik i ovešće u Lapadu na odmoru oko mec dana. (b)

☐ IZVOZ STOKE IZ SPLITSKE LU. Juče je teretnom lađom »Major illiam« otpremljeno za Maltu jedna rtija goveda od 150 komada. (b)

☐ IZGUBILA NOVCARKU SA 400 NARA. Gđica Neda Zamberlin iz Plirske ulice na putu do grada izgubila svoju crnu novčarku u kojoj je bilo o 400 din.

☐ KRSNU SLAVU PROSLAVICE RODNA ŽENSKA ZADRUGA U SPLI). Pri osnivanju Narodna Ženska Zaga u Splitu uvela je svoju krsnu vu Svetog Đorđa koju će ove godine ečano proslaviti u petak 23 ov. m. će posluživanje gostiju slavskim kolom i kolačem a zatim će uslediti ečano primanje u 11 časova pre podna posle podne biće sastajanje člani u pola šest časova. Prigodom svoje ve uprava će skromno nagraditi decu obdaništu Kralla Aleksandra kao i onu skloništu a prilozima i darovima koje prinose članice za tu svrhu. (b)

☐ PRAZNU SOBU sa strogo posebn ulazom u Splitu traži se za odmah. ednost centar grada. Cijenjene ponude upravi lista.

GRADSKE VIJESTI

Grozno tajanstveno ubijstvo S. Stojaka u Ljubitovici

u brdu Praća žena naručila ubistvo svog muža

Split, 22 aprila.

Pred velikim senatom Okružnog suda u Splitu otpočelo je sukjenje Mati Munjizu Jurinom, seljaku od 28 godina iz Ljubitovice, sestri mu Cviti Guteša ženi Jakova seljakinji od 42 godine i Ivanici Stojak ud. pok. Stanka 22 godišnjoj seljanki iz Suhog Doca, koji su okrivljeni i izvedeni na sudjenje zbog ubistva Sianka Stojaka iz Ljubitovice.

Senatu predseda sudija g. Tecilazić, a članovi su g. g. sudija Brnetić, Karaman, Bajilo i Šimetin. Državni tužilac g. dr. Piazevoli, optužeuu Ivanicu Stojak brani g. dr. Ivo Čarić a ostale optužene Matu i Cvitu brani g. dr. Ljuba Leontić.

Mate Munjiza i Cvita Guteša, optužuju se što su 30 novembra minule godine u brdo zvana Praća, nedaleko sela Ljubitovice sačekali i navalili iz zasede najpre kamenjem a zatim sekirom Stanka Stojana i time ga umorlli. Udovica ubivenog Stanka, Ivanica optužuje se zato što je navela i potakla svog brata Matu i sestru Cvitu da ubiju njenog muža Stanka što je pomenutog datuma ovo krvavo ubistvo dogovorno i izvršeno. Svi se optužuju po paragrafu 167 tačka II k z. kojim se predvidja kazna smrti ili večita robija.

Iz optuženice se vidi, da je 6 decembra 1936 godine posle šest dana nego što je ubistvo izvršeno, nadjen leš Stanka u brdo Praća, izmedju Suhog doca i Ljubitovice. Istragom je utvrdjeno, da je Ivanica poslala 30 novembra na veče svog muža Stanka svojoj rodbini u Ljubitovcu da navodno donese neke stvari koje je ona bila zaboravlla poneti. Medjutim kad je Stanko pošao više se nije vraćao i niko nije za njega znao sve dok pije pronudjen leš šestog decembra. Ivanica žena ubivenog pošla je tek 1 decembra da traži muža ali ona je tek 7 decembra pronadjena i dovedena uhepšena od žandara u Trogiru. Prema žandarmerijskoj prijavi ona je živela neuredno i nemoralno što joj je izgleda muž nekipui prebacivao. Usled toga ona je pošla braći i sestri te im izjavila i požaiila se da joj je teško i nemoguće živeti dalje sa svojim mužem koji joj to prebacuje.

Svi optuženi poriču na osudu da su imali bilo kakove veze sa ubistvom. Posle saslušanja okrivljenog Mate Munzije rasprava je prekinuta i nastavlja se posle podne. (b)

Do uspostave ninske biskupije

Šibenik, 22 aprila

Konferencija konzultora bivše zadarske nadbiskupije održana je i jučer pod pretsjedanjem biskupa dra Milete. Šibenski biskup odrekao se vođenja administrativnih poslova zadarrke nadbiskupije. Na to mjesto biće postavljena dva svećenika i to jedan iz Šibenika, a drugi sa područja zadarske nadbiskupije koji će stolovati u Ninu do uspostave ninske biskupije. (t) Dr. Mileta zadržaće za sada vođenje same šibenske dijeceze. (t)

☐ NAGLA PROMJENA VREMENA u Šibeniku i sjevernoj Dalmaciji uslijedila je poslije toplih i sunčanih dana. Jučer je padala kiša a jutros duva hladni zapadni vjetar. Živa se spustila za nekoliko stupanja. (t)

☐ DOLAZAK BUGARSKIH STUDENATA U SPLIT. Ove nedjelje ima da stigne u naš grad jedna grupa od 30 bugarskih studenata sa sofijskog sveučilišta. Na čelu ove grupe je sveučilišni profesor dr Nikola Stojanov poznati botaničar te još jedan kemičar. (b)

☐ UKRADENA ZLATNA KOLAJNA DEVOJČICI. Policiji je prijavljena krađa jedne zlatne kolajne vredne 1000 dinara. Anka Miletić ž. Ivanova iz Splita, prijavljuje da je njenoj 10 godišnjoj kćerci Danki neko nepoznato lice odnelosa vrata navedenu kolajnu. (b)

☐ PROSLAVA GODIŠNJICE HRS—a u Šibeniku održaće se u subotu u gradskom kazalištu sa prikazivanjem Ogrizevićeva komada »Ilirci«. (t)

☐ PRAKTIČKI UČITELJSKI ISPITI započeli su jutros pri učiteljskoj školi za koje se prijavilo 20 svršenih učitelja—ica. Kandidati su jutros obradjivali pismenu temu iz pedagoške grupe, a sutra će iz nastavnog jezika. (t)

☐ SLIJEPI PUTNICI, to je omiljela forma bježanja onamo kamo vas momentalno vuče srce. Šta vas tamo čeka, toga niste svijesni. U produkciji poznatog filmskog preduzeća Kleninlein film, u svojoj dosada najboljoj komediji, pokazaće Vam slavom ovjenčani Vaši milienici Pat i Patašon avantire slijepih putnika danas u kinu Balkan. (m)

Prvi sat iskopavanja u staroj Olimpiji kada je pronađena bronćana kaciga. Ovim radovima i otkriću prisustvovao je i njemački ministar prosvete g. Rust.

Šibenik, 22 aprila

☐ UPRAVA KUPALIŠTA „JADRIJE« u Šibeniku raspisala je natječaj za davanje u najam buffeta na knpalištu kroz sezonu kupanja 1937 g. Zakupci moraju imati kompletni namještaj potrebit za vođenje gostioničarske radnje i buffeta, te posjedovati dozvolu za vođenje radnje i stručnu spremu zakonom propisanu. Dužni su svoje ponude u zatvorenom omotu predati upravi kupališta najdalje do 6 maja tg. u 7 sati na večer. Isklična cijena za sezonu ustanovljena je sa 2000 dinara. Reflektanti su nadalje dužni da ponuđenu svotu odmah isplate netom im bude priopćeno, da je ponuda prihvaćena. Buffet će se predati najboljem natjecatelju, ne samo obzirom na cijenu, nego i jamstvo da će buffet biti vodjen stručno i na zadovoljstvo posjetilaca. Za pobliže obavjesti reflektanti se mogu obratiti pismeno ili usmeno svakog dana upravi kupališta. (t)

☐ SOKOLSKO POZORIŠTE LUTAKA u Sibeniku priređuje u nedjelju poslije podne u 16'30 sati »Hajdučku pećinu", za koju priredbu obzirom na uspjehe sličnih priredaba vlada u gradu veliki interes. (t)

☐ TALIJANSKI OSOBNI AUTO pod oznakom „ZA« nepoznatog broja na putu iz Splita u pravcu Sibenika odnosno Zadra povrijedio je na državnoj cesti kraj Segeta jednu staricu, koja je u teškom stanju prevezena u bolnicu. Za vlasnikom automobila upućena je potraga i kada se pronađe biće upućen krivični postupak protiv lica, koje se u času nezgode nalazilo za volanom. (t)

☐ U TIJESNU SU UHAPSENI poznati kradljivci Filip Breulj Ivanov, seljak iz Kruševa i Petar Drača pok. Marka, seljak od 47 godina iz Karina, koji su u zadnje vrijeme počinili niz krađa na štetu seljaka sa područja općine Tijesno. Oni su između ostalog pred kratko vrijeme krišom upali u tor vlasnosti Ante Čubrića pok. Jose, težaka u Pirovcu, iz kojeg su ukrali čitavo stado ovaca, koje se sastojalo od 20 glava. Ukradeno stado otjerali su u planinu i tamo ga brižno čuvali i postepeno prodavali po nekoliko glava na marvenim pazarima. Slučaj je htio, da se je sam vlasnik odnosno oštećeni seljak Čubrić namjerio na jednog kupca, koji je čas prije od kradljivaca kupio nekoliko glava njemu ukradenih ovaca. Po njemu je saznao za imena kradljivaca, kojih je žandarmerija pronašla i uhapsila, te ih predvela u zatvore sreskog suda u Tijesnu. Protiv kradljivaca je pokrenut krivični postupak. (t)

☐ ZAPOČETI RADOVI na uređenju dijela banovinske ceste od oficirskog doma do okružne banke morali bi se nastaviti sa podvostručenom radnom snagom, kako bi se ovaj najprometniji dio grada što prije osposobio za kolni i automobilski saobraćaj, što je u današnjim prilikama skopčano sa velikim poteškoćama. (t)

☐ PODODBOR MATICE HRVATSKE osnovaće se skorih dana u Šibeniku. Sinoć je u tu svrhu održan sastanak prijatelja Matice Hrvatske, na kojem su izabrani članovi privremenog odbora. (t)

☐ PRINC ADALBERT sa princesom Pilar i grof Ledebur doputovali su automobilom jučer poslije podne u naš grad i otsjeli u hotelu Krka. Danas će ugledni gosti razgledati gradske historijske znamenitosti i posjetiti slapove Krke. (t)

širite »TRIBUNU«

Potreba uvadjanja Liječničke pomoći po Dalmatinskim selima

i uz „pozorišni dinar" uvesti „dinar za zdravlje"

Šibenik, 22 aprila,

U zadnje vrijeme postaje sve aktuelnije pitanje uvadjanja liječničke pomoći za selu, jer mnoga sela radi teških finansijskih prilika u kojima se njihove općine nalaze ne brinu se u tolikoj mjeri da bi područnom stanovništvu u izvjesnim teškim prilikama osigurali liječničku pomoć. Ne samo što sela i seoske općine nemaju ili ne mogu pružiti stručnu liječničku pomoć bolesnicima, kojima je ta pomoć neophodno nužna, nego čak i sreska mjesta, koja su inače dužna, nemaju državnog sreskog liječnika. Ova zaista žalosna pojava očituje se danas u pnnoj mjeri, dok u našoj zemlji imamo tri medicinske škole, koje izbacuju svake godine na stotine novih mladih liječnika, pa obzirom na to ne može se više dopustiti da ostanu srezovi i općine bez liječničke pomoći. Seljačko stanovništvo u zadnje doba najviše stradava od difterije, dakle od bolesti koja se stručnim liječenjem može za kratko vrijeme izliječiti pomoću Beringovog seruma. Taj lijek stanovnicima naših sela, ma da je Beringov serum medicinskim istraživanjima pronadjen pred skoro 50 godina, još nije poznat i oni ga bez liječničkog recepta slabo upotrebljavaju, a do tada oboljeli difterijom bez liječničke pomoći redom umiru. Neobavještenost, neprosvjećenost i nestašica kredita za nova liječnička mjesta, kako je rekao svojedobno na godišnjoj skupštini Društva za čuvanje narodnog zdravlja održanoj u Mostaru poznati naš liječnik g. dr. V. Kujundžić, pretstavljaju glavne uzroke ovoj našoj sramoti. G. dr. Kujundžić je na spomenutoj skupštini zalažući se za uvadjanje liječničke pomoći na seju kazao: 15 miljona stanovnika Jugoslavije stvaraju ulogom od po jedan dinar godišnje Zdravstveni fond od 15 miliona dinara. Ministar narodnog zdravlja, a naročito današnji ministar financija — u što sam uvjeren — moći će da nadju još toliko godišnje, pa se sumom od 30 miliona dinara mogu postaviti 900 liječnika u najpotrebitijim mjestima, računajući po 3000 dinara približno svakom liječniku mjesečno. Ovaj fond ubiraju poreske vlasti. Pretstavnici pojedinih seoskih općina s jeseni donose onoliko dinara, koliko imaju stanovnika u svome mjestu. Za puke siromahe, koji ne mogu u ovu svrhu ni dinara da prilože, plaćaju bogatiji gradjani toga mjesta. Na ovaj način dobiće 900 najsiromašnijih seoskih općina svoje liječnike i zdravlje se u narodu mora za kratko vrijeme poboljšati.

Da bi se, pak, nasao potreban broj liječnika za ove općine, gdje će biti isključena naplata liječničke usluge, doniječe nadležni ministar uslugu: da svaki liječnik, sa svršenim stažom, može dobiti pravo prakse u našoj zemlji tek onda kad bude (slično učiteljima) dvije godine proveo u službi narodu u kraju i mjestu gdje se ministarstvo odredi.

Prvi članak po ovom kako smo u uvodu kazali aktuelnom pitanju napisao je uvaženi profesor dr. Drag. Arandjelović, izazvao je niz članaka sa strane liječnika i onih koji su daleko od toga da mogu raspravljati o pitanju, koje zasijeca u čisto medicinski djelokrug. Povod toga bio je, da su razglabanja o načinu kako bi se na selu uvela liječnička pomoć skrenula sa svoga pravoga puta. Mi bi rado ustupili prostor u našem listu sa stručnim mišljenima liječnika, koji su najpozvaniji da po evom pitanju dadu svoju riječ i postave predloge, kako bi se liječnička pomoć posebno na prilike naših sela i krajeva mogla najbolje i uspješnije provesti. Svima je nama poznato, da na desetke udaljenih naših sela od sjedišta liječnika ne mogu u pravi čas i u svakoj potrebi dobiti stručnu liječničku pomoć. Dapače i u najlakšim bolestima, radi udaljenosti sela od bolnica i sjedišta sreskog odnosno općinskog liječnika izvrgnuti su bolesnici životnim opasnostima. Ako ne u svakom selu, a ono treba osigurati stručnu liječničku silu u svakom većem selu, a pogotovo općini, koja je udaljena od bolnica i sreskih mjesta. Pored „pozorišnog dinara", kojeg već imamo, morali bi smo dobiti „dinar za zdravlje" i na taj način mogle bi se namjestiti do najmanje 900 liječnika u tolikom broju najpotrebitijih mjesta sa mjesečnom plaćom od 3000 dinara, kojom bi mnogi danas bes posleni liječnici i te kako zadovoljili.

(t)

Dali se moraju vraćati ljubavna pisma?

Moraju li se ljubavna pisma poslije raskida udvaranja i ljubavnog prijateljstva, vraćati onome ko ih je pisao? To pitanje najviše zanima Francuskinje i Engleskinje, koji su u ljubavnim stvarima veoma delikatne i čuvaju svoj ženski ugled. U Francuskoj su mišljenja podijeljena, ali većina je, ipak, na gledištu da vaspitan i kulturan čovjek treba poslije raskida da vrati sva ljubavna pisma bivšem partneru u ljubavi, jer to propisuju i moral i bonton

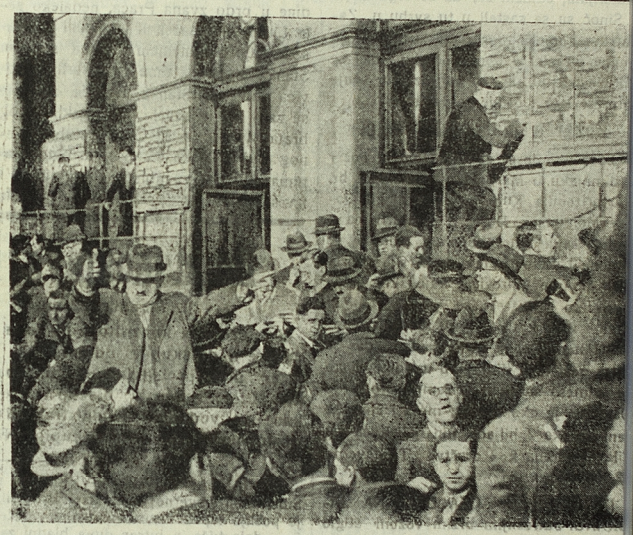
Ugledni pariski fabrikant Edmond Fajet dobijao je od jedne guvernante po imenu Elen Fargo ljubavna pisma u rpi, pisaua s puno ljubavne čežnje, toplote i pjesničkog poleta. Siromašna vaspitačica djece je svakako vjerovala da će svojim lijepim pismima osvojiti bogatog industrijalca i doći do položaja ugledne i bogate dame, udajući se za Fajeta.

Ali jednog dana raskinut je ovaj odnos i Elena Fargo se udala za jednog imućnog, ali sasvim oduzetog čovjeka. Ona je svome mužu pričala o Fajeti i jednog dana je pozvala svog bivšeg ljubavnog partnera da posieti nju i njenog muža u njihovoj kući. Fajet se odazvao pozivu i sprijateljio se s oduzetim mužem. Ali već poslije nekoliko dana mu se počeo hvaliti pred Fajetom kako on uspio da osvoji srce lijepe Elen, ne Fajet.

Na to je fabrikant izjavio da on opšte nije bio zaljubljen u Elen i da mu je ona dosađivala svojim čestim pismima. Na to je Elenin muž izjavio da to laž. Došlo je do žučne svađe čiji pilog je bio da je Fajet tužio sudu i leninog muža za uvredu i klevetu.

Kad je zakazan proces, Elen se prepala da bi Fajet mogao pred sudo da pročita njena ljubavna pisma, ko bi je, kao udatu ženu u najvećoj mjekompromitovala. Ona je preko svog a vokata pozvala Fajeta da joj vrati s pisma na što je ovaj odgovorio, da pisma ne misli vraćati, jer su mu potre na kao važan dokaz pred sudom.

Na pretresuđje Fajet upitao sudije li smije pročitati ljubavna pisma jed žene, ako mu ta pisma pomažu u pr cesu kao dokaz. Sudije su mu dali d zvolu da pročita ta pisma. Čitanje pis ma izazvalo je u sudskoj dvorani se zaciju i Elenin muž je izgubio proc Osuđen je na veću materijalnu oš

Štrajk postaje francuski narodni običaj. Ovih dana štrajkovalo je osoblje pariških pozorišta i bioskopa. Oni su prošle subote i demonstrirali pred zgradama gdje ra

Priča „TRIBUNE"

Osmardila se je torta . . .

Bil je jedinac u matere. Mogli su noć kapjicu vina i koju sakericu rogocih. Imali su bokun kuće . . . koji patakun . . . koji talar . . . koji cikin . . . i koji napulijun. Hodil je u skulu — a kako ni bil nose glovun — mati ga je tila ucinit covikom. Doli su ga na repeticjun u jelnega popa. Po kal je naucil nusto latinski i taljonski poslali su ga u jenozij. U jenozij ni bil ni nojgori, ni nojboji. U jelnu ric pasovol je. Kad je finil studije — mati je tila, da se ozeni sa jednum cornum suhum, zenum — kojo je uvih hodila u corno. Poslusol je mater i dobil je zenu i inpjeg. Niku vrime bil je u Komizu za inpjegola. Mislili su ga od mista do mista, a tu je njemu bilo puno drogo. Za jematvu bil bi uvik dusal napromes — da more iskupit ono malo trudih. Bilo mu se je drogo puno kupat — a bil je puno strasjiv od pisikonta. Da ga pisikont ne bi izil — bil bi iskupil svu dicu komisku da se dujdu kupat i s njim i bil bi kupil dvo-tri kila krusok ili jabuk — pok ih hitivoj sve okolo sebe, neka su dica uvik u more — dok se on kupo. Najdrazje mu je bilo putovat u petak. Sobom bi bil vazel u valizu kruha — i kad bi bilo okolo pulne — onda bi isal jist blizu kuhinje i govoril — ala gusta od ovega dobrega jiča. Bil je sparanjuz priko mire. Kad bi bil putem vidil koru od omendula ili ol oriha — bil bi je vargal u zep — jer bi mu sluzila za nazeć ogonj — misto luca. Bojol se je da će mu famija umrit od gloda. — Imol je tovarcića — pok bi bil som u jematvu gonil i kupil gnjuj. Kad bi bil nosal koji stori postul bil bi ga dvigal i rekal — ala dobrega gnjoja za lozu.

Za mortve je svaku godišće dol reć misun — jer je glovno bilo da se mortvih siti — a da se ca je moguće manje istrati.

Kad je putovol puno je sparanjol. — Bil bi kupil kruha i hodil od otela do otela i mocil kruh u sir — a bil bi somo urdinol juhu za jist. Gledol je — ako bi mu bilo moguć noć kamaru i kafu muhta i bil je take sriće — da bi mu uvik uspilo.

Kako svako stvor na svitu ostari — tako je ostaril i nas inpjegol sa svojum cornum zenum. U pocetku jeseni jedno jutro se ustaje i onako iza sna govori zeni — oli ne znos da je do nikoliko don 50 godisć da smo se rukovoli.

Zena će mu onako mirne duse: bora mi imos prov — i meni se tako cini. Dobro bi bilo da avizomo prijateje — barz bi nom mogal koji skantat koju pismicu — kad smo Bogu ovako zdravi — a jopet imomo i soldih. I doduse kal je cul sjor Jere i sjora Bene — njegovi veliki prijateji poceli su se razgovarat. Bora mi Bene ti omisi tortu — a jo ću nasemu prijateju skantat jedon sonet — bar će cagod dat za siromahe.

Doznali su za don njihovo rukovonjo i oni don sjor Jere nosi pismu — a sjora Bene tortu . . . Fola vam moji prijateji — dol som nusto za siromahe — a vi po misi — kad se vrotimo — zoc je danas misa zo me i za moju zenu, dućete na kafu, a populne tratament. Sjora Beene i sjor Jere ni dusli na kafu — nego su rekli — će duć populne na tratament. Sjor Je bado svoju zenu sjoru Benu i govo njun — fola Bogu — populne oku ćemo se malo torte u nasega prijate Nifajde da puno jimo — neka nam m ze stat u tarbuh. Kako su rekli — nako su i ucinili. Obukli se populne ala na fraju. Prijatej ih je lipo docek i rekal im neka sedu. Oni su seli kal doma. Vargal je prijatej ispri njih dvi galetine i bičerin. Z butije, koju dorzol u ruke, ulil im je po dvo guc ja likera i tu je bilo sve. Cekaju sj Jere i sjora Bene na tortu — kojih bilo tri cetiri na jedon tavulin, ali pi jatej ni rici. Onda će sjor Jere — a non ne ces dat bokun torte. Prijatej ć u onō se ne smi krecat, ono ćemo zist na Božić. Prijatej je do Božića t sve torte. Kad je dusal Božić pito sj Jere prijateja — kad ćemo duć na b kun torte. A ca ces se mucit — o mardile su se torte — pok som hitil.

TONI LABAT (Komiža)

Direktor i HAMILKAR VITALIJANI — Glavni i odgovorni urednik: BRUNOSLAV J. LORINI — Stampa: Tiskara E. Vitaliani i Sin, Sibenik — Pravo i tuživo u Sibe